

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla áellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Őszinte szó.

Pécs, 1900. március 7.

A kormánypárt azzal szokta gyanúsítani a közjogi ellenzékét, mikor ez azt hirdeti, hogy Magyarország gazdasági föllendülése, erőteljes magyar ipar kifejlődése csak önálló gazdasági berendezés, a vámközösség megszüntetése mellett lehetséges, hogy mindezt tulajdonképpen nem is gazdasági szempontból, hanem politikai okokból sürgeti, abban a reményben, hogy a hatvanhétben Ausztriával megkötött realunió egyik alkotó elemének, a gazdasági közösségnek megbontásával olyan részt sikerül majd útni azon a realunión, a melyen könnyű szerrel lehet majd megbontani a közjogi közös berendezést is és átterni a tiszta perszonál unió megvalósítására.

Hát ha ez tiszta igazság lenne is, a függetlenségi pártnak bűnül felróni alig lehetne, mert hisz az csak nem lehet bűne egy politikai pártnak, hogy a saját programját megvalósítani minden megengedett, tisztességes eszközzel igyekszik. Ámde ha a gazdasági különválás csupán csak arra lenne jó, hogy bevezető lépése legyen a közjogi különválásnak, akkor józan észszel senki sem kívánhatná a közjogi alap hivatól, hogy a gazdasági különválás mellett foglaljanak állást s ez-

zel maguk vigyék be a trójai falevát a közösügyek várába.

Csak hogy a valóságban nem így áll a dolog, mert a közjogi berendezkedés s a gazdasági közösség között a törvény szerint minczen semmi olyan szervi összefüggés, a mely az utóbbinak megszüntével alterálná az előbbinek zavartalan fönnállását. A gazdasági közösség a hatvanhetes törvény szerint is csupán célszerűség kérdése s ha ez bármiféle szempontból célszerűtlennek bizonyulna, a törvény megadja hozzá a módot, hogy Magyarország a pragmatikus közösügyek minden sérelme, azok intézési módjának minden változtatása nélkül önállóan rendezze be közgazdaságát s külön vámvonalakkal szabályozhassa kereskedelmi ügyeit.

A vám- és kereskedelmi szövetség föntartásánál vagy megszüntetésénél tehát a törvény szerint csak egyetlen szempont, a célszerűség szempontja eshetik mérlegelés alá s mihelyt annak célszerűtlen, gazdasági fejlődésünkre nézve káros volta kitűnik, egyszerűen át kell térnünk az önálló gazdasági berendezkedésre.

Ámde itt éppen a kormánypárt esik abba a hibába, a melyet a függetlenségi pártnak szoktak a szemére vetni, hogy t. i. a gazdasági viszonyok szabályozásánál nem a gazdasági célszerűség, hanem politikai tekintetek szolgálnak neki zsinormér-

tékül. Hisz a legutóbbi gazdasági kiegyezés megkötésénél is főszempontul azt vallották, hogy meg kell maradni Ausztriával gazdasági közösségben, mert a gazdasági különválás meglazítaná a monarchia egységét kifelé s ezzel megrendülne a nagyhatalmi állás.

Ezt a kizárólagosan politikai momentumot hirdettek főtekintetnek a közösség megújításánál, a gazdasági célszerűség kérdését pedig másodrendű tekintetű devalválták s bizonyítani igyekeztek, hogy a célszerűségi tekintet sincsen ellentétben a politikaival, mert hát ipart és kereskedelmet teremteni, azt a virágzás magas fokára fejleszteni a vámközösségben is lehet. Utaltak az eddig elért eredményekre, a kereskedelemügyi kormány iparfejlesztési buzgalmára, az állami támogatásra, a melyhez csak a társadalomnak hasonló buzgalma támogatására van szükség, hogy a magyar ipar és kereskedelem a virágzásnak nem várt magas fokára emelkedjék.

Nos, tegnap az országgyűlésen egy hatalmas, őszinte szó hangzott el oly férfunak az ajkáról, a ki maga is rendületlen híve a hatvanhetes közjogi alapnak, de aki életének egész tevékenységét, nagy vagyonát s lánglelkű hazafias buzgalmát évtizedek óta a magyar ipar fölvirágzására fordította s arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyar iparra költött minden ál-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az új Paganini.*

(Beszélgetés Kubelik Jánossal.)

A Budapesti Ujságírók Egyesületének decemberi hangversenyén tűnt fel először a hegedű művészet egy ujkori csodája. Akkor este, mikor a kis Kubelik Ján a Royal hangversenytermében hegedült, a véletlen ennek a szállónak az éttermébe vitt. A hangversenynek fönn az első emeleten éppen vége volt, s asszonyok és urak vegyest jöttek le a földszinten levő tereembe.

Extázisban volt valamennyi. Az urak élénken gesztikuláltak s a hölgyek szeme, arca csupa tűz volt. S egy név járta át asztalról-asztalra a termet:

— Kubelik . . . . Kubelik . . . . Kubelik . . . .

Nagy szenzációk idején tapasztal ilyet az ember a nagy városokban. Az embereket egy eseménynek a láza kapja meg s ez a láz emberről-emberre ragad át, úgy, hogy egy bizonyos perctől fogva ezen az egy dolgon kívül nem exisztál többé senki és semmi. Emberek, a kik soha az életben nem látták egy-

*A cseh Paganini holnap esti hangversenye alkalmából közöljük ezt az érdekes intervjút.

mást, elfogják egymást az utcán és kérdezik egymástól:

— Hallotta már . . .

Egy olyan szenzáció-hangulatnak a képe volt pár perc múlva az egész terem és ujabb pár perc múlva — a nélkül, hogy tudtam volna miről van szó, — magam is Kubelik-lázban voltam.

Rohantam egy asztalhoz, a melynél egy pár zenekritikus barátomat láttam s az asztalnál ott ült még Lindh Marcella, a híres hangverseny-énekesnő, Diósiné-Handel Berta, a m. kir. opera drámai primadonnája s még néhány szép asszony.

— Az Isten szerelméért — rimázkodtam nekik, — de hát mondják meg, ki az a Kubelik?

— Kubelik!!

Igy kiáltottak fel egyszerre valamennyien s erre a pathetikus felkiáltásra következtek az elragadtatásnak, a csodálatnak, a rajongásnak kifejezései, szóval az extázis.

— Kubelik — mondta egyik szép asszony — egy ujkori csoda! . . . Egy modern Paganini . . . Talán még az ördögös Paganini sem hegedült így!

S az asszonyok felkiáltottak:

— Ott jön! Ott jön!

*

Ez volt a pillanatnyi impresszióm.

— Hát egy művész, aki az asszonyokat hipnotizálja! A hegedű egy Svengalija, csak-

hogy nem visszataszító külsővel, mint a Du Maurier-Potter drámájának a hőse, hanem ellenkezőleg: babonás térfü-szépséggel megáldva. Magas, karcsú, sápadt arcú, tüzés szemű . . . Ebben a rajongásban tehát valószínűleg több valamivel a szuggesztív, mint az igazi művészetnek a csodálása.

És az ajtó felé fordultam, a melyen át Kubelik jött.

Meg voltam lepetve. Egy kis gnóm-arcú, cingár, alacsony termetű fiúcska volt, akin csak hullámos, nagy fekete haja mutatta, hogy a művészvilághoz tartozik. Alberti Werner, az Opera vendég-tenoristája vezette az asztalhoz, a melynél hölgyek ültek lángoló szemekkel, kipirult arccal.

A kis Kubelik, amint a tenorista bemutatatta, félnéken meghajolt és megcsókolta a hölgyek kezét . . .

A kis fekete-hajú gnóm kíséretében észrevettem Dunkel Norbertet, a Rózsavölgyi és Társa cég főnökét. Odamentem hozzá:

— Ön, a nagy hangversenyrendező otthon van a művész köztársaságban. Mondja meg őszintén, csakugyan olyan csodaszzerű művész ez a Kubelik, vagy pedig van a dologban egy kis . . .

Sejtette, hogy mit akarok mondani és szavamba vágott:

— Ne vétkezzék egy lángész ellen, ez a fiú egy olyan művész, amilyen századok óta nem volt. Én a bécsi kritikák után hoztam

dozat, minden szubvenció kutba dobott vagyon marad mindaddig, míg meg nem szerezzük országunknak az önálló vámterületet.

Zichy Jenő grófnak ez az ítélete egyszerre elsöpri azokat az üres frázisokat, amelyek a közös vámterületen való iparfejlesztés csodáiról regélnek, mert ennek az ítéletnek a meghozatalára Magyarországon senki sem illetékesebb nálánál. Évek hosszú során át busgólkodott s fejedelmi bőkezűséggel költött a magyar ipar fejlesztése érdekében, buszította a társadalmat is hasonló tevékenységre és áldozatkészségre; a mikor tehát azt látja, hogy évtizedes apostolkodása kárbavesztett fáradság, a hezott áldozatok kutba dobott vagyon volt, mert most is még csak a kezdet kezdetén vagyunk; akkor joggal mondhatja, hogy Magyarországon az ipar nem fejlődhetik addig, míg meg nem szerezzük országunknak az önálló vámterületet.

Hasztalan addig minden állami támogatás, mert ez csak mesterségesen táplált üvegházi csometét teremthet, mely a szabad verseny viharait ki nem állja; hasztalan a társadalom buzditása is a magyar ipar pártolására, a közönség legjobb igyekezete is kudarcot vall az idegen kereskedelem befolyásával szemben. A kereskedő onnét szerzi be áruit, a honnét azokat hasonló minőségben olcsóbban kapja, csupa hazafiságból nem fogja hát a drágább honi gyártmányt árusítani, mikor az életerős osztrák ipar azokat jutányosabban szolgáltatja neki.

Legfőleg azt fogja tenni, ha a közönség hazafias fölbuzdulásában hazait találma követelni, hogy nemzeti csomagolásban árusítja a jutányos osztrák gyártmányt. Itt tehát nem segít más, mint védővámokkal körülbástyázni zsenge iparunkat s ezzel kívánatosabbá tenni a kereskedőre és a fogyasztóra egyaránt a hazait. Így járnak el más államok sokkal erőteljesebb

iparuk védelmére is, így kell tennünk nekünk is, ha igaz az, ami királyi esküvel szentesített törvényünkbe van beiktatva, hogy önálló állam vagyunk.

Hírek.

Pécs, 1900. márc. 7.

Végrehajtás akadályokkal.

Eppen ebédnél ült a család: apa, anya és leány, a mikor a cseléd bejelentette, hogy két ur várakozik az előszobában.

— Az egyik azt mondta, hogy végrehajtó.

A család fő izgatottan fölugrott. Az asszony és a leány sápadozott. Mi lesz?

— Hopp, megvan! — kiáltott a férj.

— Mi van meg? — kérde az asszony.

— A mentő gondolat. Angyalom, neked el kell ajánlod, ha belép a végrehajtó.

Ugy is történt. A mikor a hivatalos emberek benyitották az ajtót, ő nagysága éles sikolytással a divánra hanyatlott.

— Segítség, orvost!

— Meghal a mama.

A jólelkű végrehajtó maga sietett orvosért s a foglalás természetesen nem történt meg. Két nappal később megint együtt ült a család, a mikor a szakácsné jelentette, hogy a végrehajtó ismét megjelent.

— Leányom, — szólt az apa — most neked kell elajulnod.

Ugy is történt, a kisasszony roppant ügyesen ájult el s a végrehajtást el kellett halasztani. Másnap azoaban újra eljött a végrehajtó.

— Istenem, miért nincs még egy leányom, vagy még még egy feleségem. — Söhajtott a kétségbeesett apa.

— Ájulj el te magad — szólt az asszony.

Ugy is történt.

— Orvost! — kiáltott a leány.

— Szolgálatjára — felelte egy pápaszemes ur.

— Magammal hoztam a doktor urat, — magyarázta a végrehajtó — mert sejtettem, hogy ma megint valaki el fog ajulni.

A családapa föleszmélt erre a nem várt fordulatra. A többi aztán rendben ment s a foglalás megtörtént.

— Nem lenne szives megmondani, hogy miképen jutott ahhoz, hogy hegedüljön?

A kis Kubelik egyszerre beszédes lett. Monoton hangon, tört németiséggel beszélt a cseheknek ismeretes akcentusával, amelyet az osztrák-németek annyira szeretnek különösen a színpadon kifigurázni.

— Az apám, — mesélte a kis Kubelik, — dilettáns muzsikos volt. Hegedült, zongorázott, fuvolázott, trombitált, gordonkázott, de mindezt nagyon gyöngém. Egy kis bátyám volt hét esztendő, a kit az apám tanított hegedülni. Én akkor öt és fél esztendő voltam. . . Hallgattam, amint az apám tanította a bátyámat és sokszor kértem, hogy vegyen nekem is egy hegedüt. Az apám nem akart. Egyszer leterdepeltem előtte és sirva kértem rá. . . ekkor meghallgatta a könyörgésemet. Vett egy kis gyerek játék hegedüt. Ezen tanulgattam magam és két hónap mulva többet tudtam a bátyámnál, a ki már két év óta tanult. Ez felkeltette az apám figyelmét és tanítani kezdett. Egy pár hónap mulva többet tudtam, mint ő és erre sorra jöttek a hegedütanítóim, de csak nagyon rövid ideig tanulhattam egynél-egynél, mert pár nap vagy legföljebb pár hét mulva nem tudtak többé tanítani: többet tudtam, mint ők. Így kerültem aztán be a prágai konzervatóriumba hol Sefcsik tanárnak lettem a tanítványa. Neki sokat, nagyon sokat köszönhetek.

Kubelik Ján aztán elmondta, hogy 9 éves korában játszott először hangversenyben s hogy

Napirend 1900. március 8-án.

Naptár: csütörtök, március 8. — Róm. kath.: János. — Prot.: Filemon. — Görög-kel.: (febr. 24.) Szökőnap. — Zsidó: Voadar 7. — Nap két 6 óra 29 perckor; nyugszik 5 óra 52 perckor. — Hold két 10 óra 45 perckor délelőtt; nyugszik 2 óra 2 perckor éjjel.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerinti: helyenkint csapadék és fagypont körüli hőmérséklet várható

Közigazgatási bizottsági ülés a városházán d. e. 10 órakor.

Színház: Kubelik Ján hangversenye.

— (A Pécsi Dalárda) választmánya tegnap este ülést tartott, melyen több és a dalárda további működésére nézve üdvös dolog ment határozatba. Mundeaelőtt Eckhardt Antal távozásával megüresedett másodkarmesteri állás betöltésére a következő választásig Simacsek Alajost, a Pécsi Dalárda eddigi harmadkarmesterét kérte fel. Elhatározta a választmány, hogy a jogász ifjuság megkeresésére, a régi szokáshoz híven, március 15-én a Női Dalárdával együtt a jogászok rendezte hazafias ünnepélyen előnéklie a Szózatot. Magáévá tette a választmány Kiss József tanár azon indítványát is, hogy a dalárda két hónapenként tartson egy barátságos összejövetelt, melyre a családtagok és a dalárda jóbarátai a nagyközönség kizárásával meghívandók s e családi összejöveteleken énekeljen önmagának a dalárda, mutassa be az érdekelteknek, hogy két hó alatt mennyit haladt. A választmány, tekintetbe véve Cigliányi Béla táblabíró a Női Dalárda ezidei elnökének kérését, Kiss József indítványát kibővítette, a mennyiben a női testvér egyesületet is belevonja ez összejövetelekbe. Elfogadta továbbá a választmány Hoffer Károly által benyújtott új munkatervet, mely alkalmas, hogy a dalárdának a lehető legrövidebb idő alatt minden alkalomra a legválogatottabb műsor álljon rendelkezésére. Ezzel kapcsolatban a működő tagokra hozott a választmány határozatot, mely a próbák szorgalmas látogatását, illetve betartását célozza.

le Budapestre, a melyek legnagyobb magasztalással irtak róla s mikor megláttam, megvallo, bennem is egy kis kétség támadt, de mikor ma este elkezdett játszani, nyitva maradt a szemem és szájam. . . Csoda, amilyem századok óta nem volt.

A kis Kubelik kicsike gyermekfrakkjában ezalatt nagy szerényen hajlongott az asztalnál egy ur előtt. . .

— Nem ismertetne meg engemet ezzel a fenoménnel, — fordultam újra Dunkel urhoz.

— Nagyon szivesem, beat vacsorázunk egy kis művészársaságban egy szeparében, legyen szerencsém. . .

Negyedóra mulva beléptem a szeparéba. A kis társaság — egy csomó muzsikos — az asztalnál ült s az asztalfőn a kis fekete haju gnóm: Kubelik Ján. Vacsorázott. Az angol etikett legszigorubb szabályai szerint szedegette tányéráról az angol falatkákat, míg körülötte néhány szép asszony leste volna ajkáról a szót, ha — beszélt volna.

Egy fejedelmi szépségű szőke asszony — Dunkel ur felesége — mutatott be a kis Kubeliknak. A fiu nagy szemekkel nézett rám, mikor azt mondták neki, hogy én a legveszedelmesebb ujságírók fajtájából való vagyok. Megakartam felelni a mondásnak és faggatni kezdtem — az ujkor Paganiniját.

— Hány éves ön?

— Tizenkilenc.

tizenötezer forintos hegedűje van, a melyet egy maecenástól kapott ajándékba.

— Megenged nekem egy különös kérdést? — kérdeztem tőle.

A feketehaju kis gnóm kíváncsian mosolygott:

— Mi az a kérdés?

— Van-e önnek valami tudata arról, hogy ön eltér az ember normális mértékétől s hogy ön rendkívül nagy művész?

Kubelik Ján a világ legegyszerűbb és legtermészetesebb hangján felelte:

— Van.

— És miből tudja ön ezt?

Kubelik ezt felelte:

— Paganininek van egy szerzeménye: Variációk a God save the Queen fölött. A nagy mesternek ezt a szerzeményét századok óta senki sem ismerte, mert nem tudta eljátszani. Én ezt a Paganini-szerzeményt eljátszom.

Itt meg kell egyet jegyezni. Ebben a paganini-szerzeményben van egy tétel, amely fölé azt írta oda ördögösség híreben álló szerzője, hogy flageolet-ben vagyis üveghangon játszandó. Paganini egyik életrajz írója erre megjegyzi, hogy az előírás nem lehet Paganini részéről egyéb tévedésnél, mert ezt a variációt így is lehetetlen eljátszani, de flageoletben meg teljes lehetetlenség:

. . . És Kubelik Ján, a tizenkilenc esztendő feketehaju kis gnóm ezt a Paganini tételt flageoletben játsza.

Márkus József.

— **(Cukor a hadseregnek.)** A közös hadügyminiszterium a katonák meneteképességének fokozására most cukorral tesz kísérletet, a mely állítólag nagyban fokozza az izmok működő-képességét, a kifáradást megakadályozza s az éhséget, a szomjúságot csillapítja. Különösen hosszú gyaloglások után válik be a cukor. Ha a legénység cukrot evett, hamar kipihen magát és új erőre kap. A mi hadseregünkben 9 hadtestnél fognak kísérletet tenni. Minden hadtestparancsnokság ki fog jelölni néhány csapatot, melyből a legénység fele naponta 30 gramm cukrot kap, részben a reggeli kávéjában, részben vízben feloldva, vagy szárazon. A másik fele csak a rendszeres táplálékot kapja cukor nélkül. A kísérletnek alávetett katonákat aztán gondosan megfigyelik, hogy mennyiben javult a cukorral tápláltaknak testi állapota. Azonkívül kísérleteket tesznek gyengébb emberekkel is, hogy megállapítható, mennyit segít rajtuk a cukorral való táplálás. A kísérleteket két-három hónapon keresztül folytatják s eredményüktől függ, hogy fogják-e és milyen módon a cukrot rendszeres táplálékul használni a közös hadseregben. Mi azt hisszük, hogy cukor helyett más szellem kellene a közös hadseregben s mindjárt jobban bírná a fáradságot.

— **(Haláloság.)** Horváth Adám nyugalmazott szőlős-győröki kántor-tanító 80 éves korában, e hó 4-én meghalt. A meghaldogult részt vett az 1848-iki szabadságharcban is.

— **(Sorozás Pécsen.)** A katonanyilvántartási hivatal ma tette közzé a folyó évi ujoncozás határidejére vonatkozó hirdetményét. E szerint Pécsen a sorozás ápril 26—28. napjain lesz. Ápril 26-án az 1879-ben született pécsi illetőségű hadkötelesek; ápril 27-én az 1878. és 1877-ik években született pécsi illetőségű hadkötelesek kerülnek sor alá. Ápril 28-án a nem pécsi illetőségű, de állíthatási engedélyt Pécsen nyert 1877—1879. évi születésű hadkötelesek soroztatnak. A sorozás naponként reggel 8 órakor kezdődik a Scholtz sörházban.

— **(A pécsi vendéglősök)** szikvizgyárszövetkezete tegnap délután tartotta évi rendszeres közgyűlését a Vigadóban. Délután 3 órára volt hirdetve a közgyűlés kezdete, de közébejött akadály miatt csak egy órával később tarthatták meg. Négy órakor délután nyitotta meg a közgyűlést Dollinger András elnök s azután kezdetét vette az évi jelentés felolvasása, melyből kitűnt, hogy a pécsi vendéglősök szikvizgyár szövetkezetének forgalma a tavalyihoz képest jelentékeny és öröndetes lendületet mutat, mi főleg a szövetkezet szolid realis alapjának s a tagok ügybuzgóságának köszönhető, kik úgy erkölcsi, mint anyagi támogatásukkal nagyban előmozdítják a szövetkezet érdekeit. Az évi jelentés felolvasása után áttértek a zárszámadások megvizsgálására s miután mindent a legpéldásabb rendben találtak s a felmentvényt a pénztárnoknak megadták. A szövetkezet múlt évi tiszta jövedelme tizennégy ezer koronát tesz ki. Miután ezt a szövetkezet örömmel vette tudomásul, következett a tisztújítás, mely alkalommal azonban éppen a múlt évben működött tisztikar fáradozásának méltatása céljából, változatlanul és egyhangúlag a tavaly működött

tisztikart választották meg, csupán egyéb bokrós teendőire való hivatkozással önként lemondott Ivánovits János alelnök helyére, alelnökül Dürnbacher Mihályt választották meg. Néhány szövetkezeti tag a közgyűlés alkalmával indítványozni akarta, hogy a szövetkezet szikvizének árát emeljék fel, de ez a szövetkezet jelenlegi anyagi helyzeténél fogva szükségtelen lévén, ez indítványt elő sem terjesztették s így jövőben a pécsi vendéglősök szikvizgyár szövetkezetének termékei üvegenként 6 filléért kerülnek áruba.

— **(A megyei árvaház betegel.)** Mint értesülünk, a baranyavármegyei árvaházban az ott járványosan fellépett gyermekbetegségek megszűntek, mi főleg Johann Bela dr. tb. megyei orvos körültekintő szigorú óvintézkedéseinek köszönhető. A megyei árvaházat, holnapután f. hó 10-én nyitják meg, a mikor az internált növendékek is újra látogatni fogják az iskolákat.

— **(Új vasuti díjazás.)** A m. kir. államvasutak igazgatósága megküldötte a pécsi kereskedelmi és iparkamarának az osztrák-magyar-román vasuti kötelekben a magyar és román vasutak állomásai közötti közvetlen áruforgalomra f. évi április hó 1-én életbe lépő különleges határozmányokat és díjazási táblázatokat, úgy a gabona, hüvelyesek, gabona- és hüvelyesekből készült élelmények, maláta, olajos vetemények, korpá, olajpogácsa és olajpogácsaliszt szállítására vonatkozó kivételes díjazást, a melyeket az érdekeltek a kereskedelmi és iparkamarában megtekinthetnek.

— **(Éjfél közgyűlés.)** A pécsi pincérek tegnap éjjel tartották meg évi közgyűlésüket a Bäumlér-féle vendéglőben. A szépen látogatott közgyűlést a tárgysorozat ismertetésével Dollinger András elnök nyitotta meg. Első pontnak a pénztári jelentés olvastatott fel, amelynek szép eredményéről a közgyűlés örömmel vett tudomást. Következett a tisztújítás a következő eredménnyel: Elnök Dollinger András, alelnök Jakab Imre, pénztárnok Baumler J. G., felügyelő Wirth H., felügyelő helyettes Ziernstein Gyula, jegyző Lebhaft István. A választmány tagjai: Lakatos Gyula, Pintér János, Schmidt Ferenc, Jakab Jakab, Németh Sándor, Horváth Mihály, Háy Lajos, Ress János. Póttagok: Ciller J., Brutky József, Lieber József, Henc Lajos, Foder Lajos, Gyurics Kálmán, Nagy Ferenc, Megyeri Gyula. A közgyűlés 4 órakor ért véget.

— **(Bányászserencsétlenség.)** Szolga János 15 éves takarító-fiút tegnap Szabolcsan a Ferenc József-aknában egy csillér agyonnyomta. A szerencsétlenség akként történt, hogy Szolga János és Kertész József üres csillérekkel tolvaj, azokkal a kiterő váltónál várták Szolga Györgyöt, ki két teli csillért tolt maga előtt, melyek oly erővel ütődtek a kiterő váltón álló üres kocsihoz, hogy azok egyike kisiklott és Szolga Jánost agyonnyomta. A szerencsétlenül járt bányász-fiú holttestét a Ferenc József-akna melletti halottas-házba szállították. A bűnügyi-vizsgálat megejtése iránt a pécsi kir. ügyészség intézkedett.

— **(Névmagyarosítások a múlt évben.)** A belügyminiszterium kimutatása szerint a múlt évben 3240 névmagyarosítás történt. Pécsen a múlt évben 30-an, Kaposváron 22-en, Dunatölgdölváron 3-an magya-

rosították meg vezetéknévüket. Az 1898-ik évben Pécsen 45 névmagyarosítás volt s az egész országban 1898-ban 3482-vel több volt a névmagyarosítás, mint tavaly.

— **(Zene-estélyek a Royalban.)** Ma (szerdán) este a Royal-kávéházban Garai Ferenc, a híres szegzárdi cigányprimás hangversenyez. Garai ezentúl minden vasárnap, hétfőn és szerdán este a Royalban fog zene-estélyt adni. Holnap (csütörtökön) este a katonazenekar nagy hangversenyt tart a Royal-kávéházban, mely alkalommal előadja a »Szulamith« összes zeneszámain. A klasszikusnak ígérkező hangverseny holnap kivételesen este kilenc órakor kezdődik.

— **(Társas vacsora.)** Március 15-én, a szabadságharc évfordulója emlékére, Sebők Gyula, a »Korona« vendéglőse, táncmulatsággal egybekötött társasvacsorát rendez. Belépti díj külön nem lesz. Kezdeté este 8 órakor.

— **(Megnyíló hajóforgalom.)** A Mohács-pécsi vasut igazgatósága közhírré teszi, hogy a személyhajók forgalma Budapest-, Mohács-, Zimony- és Belgrád között e hó folyamán megnyílik é. p., 1. Budapestről Mohácsra és viszont naponként egy helyi hajó fog közlekedni, mely Budapestről indul délben 12:00 órakor (Első menet f. é. márc. 10-én.) Mohácsra érkezik este 9 ó. 55 p.-kor; itt csatlakozik a másnap reggel induló személyvonathoz (indul Mohácsról reggel 5:50 órakor, érkezik Pécsre 8:02-kor). Mohácsról felfelé indul délelőtt 10:30 órakor (első menet márc. 11-én); Budapestre érkezik éjjel 12:50 kor. E hajóhoz Mohácson 4. számú személyvonat csatlakozik (indul Pécsről reggel 5:35-kor, érkezik Mohácsra reggel 7:44-kor). 2. Budapest, Mohács, Zimony, Belgrád között úgy le mint felfelé a postahajó hetenként csak háromszor fog forgalomba helyeztetni é. p.: a) Budapestről indul (minden kedden, csütörtökön és szombaton) este 10:00 órakor; Mohácsra érkezik (minden szerdán, pénteken és vasárnap) reggel 7:20-kor, itt csatlakozik az e napon indítandó 5. számú személyvonathoz (indul Mohácsról d. e. 9 óra 15 perckor, érkezik Pécsre d. e. 11:23-kor.) Mohácsról lefelé indul a postahajó (szerdán, pénteken s vasárnap) reg. 8:30-kor. E hajóhoz csatlakozik Mohácson 4. sz. személyvonat (ind. Pécsről reggel 5:35-kor, érkezik Mohácsra reg. 7:44-kor.) b) Belgrádból felfelé: Mohácsra érkezik (minden csütörtökön, szombaton és hétfőn) éjjel 11:35-kor, a hol a másnap reggel 5:50-kor induló 3. sz. személyvonathoz bir csatlakozással (érkezik Pécsre reggel 8:02-kor). Mohácsról indul felfelé (minden pénteken, vasárnap és kedden) éjjel 2:00-kor. Budapestre érkezik (minden pénteken, vasárnap és kedden) d. u. 2:45-kor. E hajóhoz az az előtti napi 8. sz. vonat bir csatlakozással (ind. Pécsről este 8:35-kor, érkezik Mohácsra este 10:43-kor). A postahajó első menete Budapestről lefelé f. é. márc. 20-án. Mohácsról lefelé f. é. márc. 21-én. Zimony-Belgrádból felfelé f. é. márc. 22-én. Mohácsról felfelé f. é. márc. 23-án.

— **(Bulletin a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 7-én reggel 1986 köbméter.

— **(A »Pécsi polgári kaszinó«)** tagjai részére saját helyiségeiben ének, tel-

olvasás és szavalással egybekötött Családi-estélyt rendez és pedig március hó 10-én és 24-én. Ezen estélyeken csakis a tagok és azoknak családtagjai, avagy az igazgató által a választmány nevében külön meghívott vendégek vehetnek részt. A zenét Farkas Sándor zenekara szolgáltatja. Az estélyek kezdete este 8 órakor.

— (Eltűnt adópénztáros.) Héregi Géza, szigetvári m. királyi adóhivatali pénztáros ellen kibocsájtatott körözésről szóló távirati értesítés ma reggel érkezett meg rendőségünkhöz. A távirat szerint az eltűnt adópénztáros tizenegyezerhatszáznyolcvan koronát sikasztott el. A szigetvári főszolgabíró bocsájtotta ki ellene a távirati körözést, melynek azonban nem sok haszna lesz, mert a mult hét közepén eltűnt adótárnok már azóta bizonyára biztos helyre jutott s ma talán már vigan hajózik Amerika felé.

— (Térzene.) Az 52 ik gyalogezred zenekara a jövő vasárnap, folyó hó 11-én délelőtt fél 12 órakor térzenét tart a következő programmal: »Prágától Linzig«; induló Danzertől. 2. »Ha én király volnék«; nyitány Adámtól. 3. »Művész élet«; keringő Strausztól. 4. Részlet Smetana »Eladott menyasszony« című operájából. 5. »Dear Heart«; szárnykürt dal. 6. »Bosnyák induló«; Pavlistól.

— (Munkaközvetítés.) A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a budapesti kereskedelmi és iparkamara és Budapest fő-és székvaros hozzájárulásával létesült budapesti munkaközvetítő intézet működését a kereskedelemügyi miniszterium értesítése szerint f. hó 15-én megkezdi. A pécsi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kamara területén levő ipartelepek tulajdonosainak figyelmét ezen szociális szempontból kiváló fontosságú intézetre és tekintettel arra, hogy a munkaközvetítő intézet csak akkor teljesíthet hatékony szolgálatot és csak úgy felelhet meg feladatának, ha a munkaadók is igénybe veszik, felhívja a területén levő munkaadókat, hogy munkássükségeiket lehetőleg ezen intézet útján fedezék. A munkaközvetítő intézet szervezetére, szabályzataira és egyéb tudnivalókra vonatkozólag az érdeklődőknek a kamara felvilágosításokkal szívesen szolgál.

— (Hivataliszolgai kinevezés.) A pécsi kir. törvényszék elnökhelyettese Rabb Lajos pécsi kir. törvényszéki napidíjas szolgát a mohácsi kir. járásbíróshoz III. oszt. hivataliszolgává nevezte ki.

— (Kirabolt üzlet.) Felsőnyéken Spiel Jakab, ottani kereskedő, üzletét kirabolták. Az eddig ismeretlen tettesek a ház padlásán át hatoltak be az üzletbe, honnan az árucikkek nagy részét elvitték. A betörést egész csendben követték el s a tulajdonos csak reggel vette észre a rablást. A tetteseket most keresik.

— (Jó tettért, jót ne várj.) Mizser János, felsőireghi lakoshoz egyik este beállított egy vándorlegény, éjjeli szállást kérvén. Előadta, hogy Bakonyi Elemérnek hívják és endrődi illetőségű. Mizsernek megesett a szive rajta s adott is neki éjjeli szállást. Reggel azután, mikor felébredt, vendégét nem találta sehol. Megremülve nyult ágyában a párnája alá, hol harminc forintnyi készpénzt eldugva tartogatta; de a pénzt nem találta a helyén. A hálátlan legény ellopta a pénzt a feje alól és azzal megszökött. A káros feljelentésére

megindították a tolvaj után a nyomozást, eddig azonban még nem akadtak rá sehol.

— (Névváltoztatás.) Kandász János bölcskei illetőségű diakovári, lakos valamint kiskoru gyermekei Julia, József és Győző vezetéknévénél »Kovács«-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, engedtetett.

— (Új koplaló-művész.) New-Yorkban Succinak egészen új követője akadt, ki nemrég 12 napig koplalt, tavaly pedig 28 napi koplalásból tette le a vizsgát. Most azonban 40 napi hosszú harcra edzi magát. Utolsó működése alatt súlya 210 fontról 168-ra apadt le. A bőjt utáni első napon fél csésze bouillont fogyasztott, a második nap egy pohár tejet s csak a harmadik napon ebédelt meg annak rendje és módja szerint. Legújabb 40 napi próbáját már megkezdette s naponkint csak egy kis ásványvizet isszik. Február 10-én konstataálták, hogy testsúlya 207 fontról 184-re süllyedt. A tréning második napján igen gyöngének érezte magát, azonban a többi napokban állapota folytonosan javult, úgy, hogy napi munkáját minden fennakadás nélkül végezhetette. Koplalásának céljával egészségének javítását tűzte ki s egyuttal örömeire szolgál az is, hogy a fiziológusok sok érdekes megfigyelést fognak rajta végezni.

— (Ünnepelt aljegyző.) Annak a nagy és országra szóló sikernek öröme, melyet Pete Lajos Somogy vármegyei aljegyző a Budapesti Ujságírók Egyesületének hangversenyén zongorajátékával elért, Kaposvár város közönsége az ünnepelt tiszteletére a Koronaszálloda nagytermében nagyszabású díszes társasvacsorát rendezett, hol számos felköszöntőt mondtak Pete Lajos másodaljegyzőre, úgy a szintén jelen volt atyjára és apósára; folyt a pezsgő s a társaság legjobb kedvvel mulatott reggelig.

— (A visszantásított udvarló.) Ocske Katalin dunaföldvári születésű 15 éves cseléd Budapesten a külső-fehérvári-ut 949-sz. a. levő vendéglőben mulatott, a hol katonák, cibilek hajtogatták vegyesen a bort. Izlandi János 6-ik gyalogezredbeli szakaszvezető mámorosan közeledett a csinos, fiatal leányhoz, szerelmi ajánlatokat téve neki, a melyeket azonban a leány nem hallgatott meg. A vitéz e miatt annyira haragra lobbant, hogy a leányt, a ki hazamenőben volt, megleste s oldalfegyverével nyakaszirtan szurta. A szegény leány vérezve rogyott össze s eszméletlen állapotban került a Rókus-kórházba. A bakát az őrjárat a térparancsnoksághoz kísérte.

— (Megkéselt ember.) Tésény községben egy este hazatérő ballagott Kovács Gyula, ottani lakos. Egyszerre elébe ugrott az utcán egy ember és késsel támadván rá, több helyen megszurta. A megsebesült ember segélyért kiáltva, menekült támadója elől, a mi végre sikerült neki. Másnap azután feljelentette az esetet a hatóságnál s most keresik a késelő embert, a ki bizonyára boszúból támadta meg Kovácsot.

— (Kegyetlen szülők.) Rettentő bűntény elkövetésével vádolja a párisi rendőrség a Boulevard Pereére egy jómódu kereskedőjét és nejét, oly vétséggel, mely páratlan gazságra, kegyetlenségre és brutalitásra vall s mely örök talány leendő a pszichológusoknak. Tizenháromszentendős csinos leánykája van az

embertelen házaspárnak, kit senki sem, tán maguk sem tudják miért gyűlöltek, étlen-szomjan pincéjükbe zártak, gyötörték, kinoztak, míg végül szomszédaik megszánták az ártatlan gyermeket és a bestialis szülőt feljelentették a rendőrségnél. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leányka teste csupa behegedt seb, kék, zöld folt s egészsége annyira megrendült, hogy kórházba kellett szállítani, A szomszédok vallomása alapján az embertelen házaspárt letartóztatták.

— (Külföldre kiküldött szak tudósítók.) Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a külföldi konzulátusok közül azoknál, amelyeknél Magyarországnak fontos közgazdasági érdekei — akár ki-, akár bevitelek — érvényesíthetők, közgazdasági attasói állomásokat létesített. Egyelőre öt ilyen állást szervezett a miniszter s közöttük a Münchenben szervezett állásra Békésy Sándor ipari főügyelőt nevezte ki.

— (A ki hétszer nősül.) Amerika társadalmi viszonyait érdekes világításban tünteti fel Reed Nathanael életmódja, ki nemrég a Michigan-államban levő Coldwater város kórházában halt meg. Reed ugyanis 14 éves korában annyira kifejlődött, hogy egy 24 esztendő ember benyomását keltette. 16 éves korában ügyes táncával egyik szomszédja leányát hódította meg, ki szülei ellenkezése dacára is követni akarta szerelmesét az oltárig. Az após azonban még lakodalom estéjén hozta haza leányát és Reed csak évek múlva látta viszont első nejét, de már mint boldog asszonyt. Második házassága is balszillagzat alatt született. Ifju nejével éppen új otthonába hajtatott, de a kocsi felborult és az asszony oly szerencsétlenül bukott ki a kocsiból, hogy rögtön meghalt. Harmadik nejét hat héttel a második asszony halála után vette el. A harmadikkal azonban nem élt békességben, úgy, hogy még a mézeshetek befejezése előtt el is váltak egymástól. A negyedik asszonytól maga a férj szökött meg és azután rövid időközben még háromszor állt az oltár elé. Mindössze 24 éves volt, mikor a hetedik asszonyt vezette az oltárhoz, ki azonban börtönbe záratta, mikor észrevette, hogy szökni akar tőle. Ez a kellemetlen epizód azután teljesen kijózanította Reedet a nősülésből, ki végül még harminc évig élt mint boldog agglegény és ezen idejét természetesen arra szentelte, hogy mindenkit jebeszt a házasságról.

— (Utazás a halál körül.) Egy fiatal leány, ki Pécsen általánosan ismert s aki még tavaly Somogyi Károly szintársulatánál kardalosnő volt, tegnap este 1/9 órakor öngyilkossági szándékkal meglőtte magát. Tetének okául azt emlegetik, hogy a fiatal leány nagyon vágyott vissza a szinpadra, de mostanában nem tudott szerződést kapni. Jakab Sörös Mariskának hívják az öngyilkos jelölt leányt, ki tegnap este hét órakor szüleinek Irgalmasok utcai lakásán egy hét milliméteres kaliberű revolverrel mellbe lőtte magát, de a golyó nem tett kárt benne, mert a fűző halcsontján megcsuszott s erőt veszve épen csak a bőrt horzsolta. A lövést csodálatosképen senki sem hallotta, úgy hogy öngyilkossági kísérletének elkövetéséről maga a halál körül utazó leány értesítette szüleit. Azonnal orvost hívtak, kinek azonban nem akadt több dolga, minthogy angol flastrommal betapaszsza azt a horzsolást, melyet a kardalosnő mellén a golyó ejtett.

— **(Cognac az utcán.)** A bortermelés által nem is annyira híres, mint inkább hirhedtté vált derék városunkban már nem egy alkalommal tapasztaltuk, hogy bor folyik végig az utcákon a vízfolyásokban, de dacára ennek, a fenti cím után ítélve nem méltóztassanak azt gondolni, hogy most már cognac-cal locsolják az utcákat, mert csupán arról van szó, hogy néhány nagyobb fűszerkereskedő cognac-automatákat agatott kik, a boltja elé, melyekre szivélyes hangon van felírva: »20 fillér bedobása után egy kis üveg legfinomabb cognac esik ki.« Persze az ujtás hat, a 20 filléresek sűrűn hullanak az automatába, de hogy milyen lehet az a cognac, a mely »kiesik«, arról fogalmunk sincs.

— **(Drága pipázás.)** Kárász község határában Papp István ottani lakosnak, leégett egy kazal szalmája. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet maga a káros okozta, ki a tűz keletkezése előtt rövid idővel a kazal mellett pipázott. Ezt azonban drágán fizette meg, mert a pipából egy parázs a szalmára esett és meggyújtotta azt.

— **(Feltört préház.)** Csizmadia György, kárászi lakos préházát egyik reggelre virradóra feltörték és elvittek onnan két zsák burgonyát. A káros feljelentésére megindított nyomozás során a betörés gyanuja alatt nyomban le is tartóztattak egy embert, de az tagadja, hogy ő volna a tettes. Így tehát a további vizsgálat feladata lesz kipuhatolni, hogy ki követte el a betörést.

— **(Hütlén cseléd.)** Ivanics Vászó,

torjáncai lakosnál szolgált Korom Mátás cseléd. Egy szép napon azonban csak eltűnt a legény s vele tűnt el a gazdának új szüve is. Az udvardi illetőségű legény után megindították a nyomozást és el is fogták. Ekkor azután kitűnt, hogy nemcsak a gazdáját lopta meg, hanem még négyrendbeli lopást követett el különböző helyeken. Átadták a bíróságnak.

— **(Különös ágyutöltelék.)** Manaynekbek, Filadelfia mellett egy James Closson nevű aggastyán halt meg, a ki öt évvel ezelőtt különös szerződést kötött feleségével, a mikor az halálos ágyán feküdt. Akkor meg egyeztek abban, hogy a holttesteiket elégettetik, hamvaikat pedig a Virginiai hegyen felállítandó ágyuból a szélrózsa minden irányában szétlővetik. James Closson feleségének végső akaratát az utolsó pontig teljesítette. Elégettette holttestét, hamvaival megtöltetett egy ágyut és azokat a szélrózsa minden irányában szétszórta. Halála előtt azután a fiának adta ki James Closson az utasítást, hogy holttestével hasonlóképen járjon el. A fia aztán elégettette apja holttestét Germantownban, a hamvakkal elutazott Virginiába és ott kilővette a hamvakat a szélrózsa minden irányába.

— **(Hideg a színház.)** Egy idő óta azért panaszkodik a közönség, hogy a pécsi nemzeti színház nézőtere veszedelmes módon hideg s különösen a szélső baloldalon ülőkörzék publikumnak kell sokat szenvednie attól a finom léghuzamtól, mely némelykor gorbomba módon arcul csapja az ott ülőket, úgy hogy számosan felsőkabátokban kénytelenek

végignézni az előadást s tudnánk eklatáns példákkal szolgálni, midőn az előadás élvezete a pokoli léghuzam következtében dagadt arcot és fogfájást hozott a publikumnak. Nem keressük okát ennek a mindenesetre kellemetlen állapotnak, annyi azonban bizonyos, hogy megszüntetéséről mielőbb gondoskodni kell, mert hideg színházban aligha fog a közönség »felmelegedni«.

— **(Tolvaj az istállóban.)** Márton István, egyhásbéri lakos, istállójában a minap tolvajok jártak. Elvittek pedig onnan egy lézerszámot, ezzel vagy harmincöt forint kárt okozva a gazdának. Ugyanez éjjel Cseke József, tésenyi lakos, istállójába is behatoltak ugyane tettesek s a gazdának az istállóban álló ágyáról elvitték a párnát és a paplant. A tolvajokat most keresik.

— **(Korosmai verekedés.)** Együtt boroztak a lancsuki korcsmában Hoffmann János és Hock János. A két János azután valami felett összekülönbözött s a szóváltás vége az lett, hogy Hoffmann fejéhez olyan erővel vágta a boros üveget Hock, hogy Hoffmannt nyomban elborította a vér. A súlyosan megsebesült embert most otthon ápolják, ellenfelét pedig feljelentették a bíróságnak.

— **(Sülyedő falu.)** Viella faluban a spanyol határon néhány nap óta a legnagyobb nyugtalanság és rettegés uralkodik. Viella hegyoldalon épült, sárga agyagos talajon. Az összes házak alapjai ebbe az agyagos talajba vannak lerakva. Nemrég a lakosok észrevették, hogy az egész falu, talajával együtt, csuszlik lassan a völgy felé. Az agyagréteget ugyanis

Louis felemelte fejét:

— Igen, atyám — rebegte, de aztán erőltlenül lehanyatlott egy székre.

Jauré hozzálépett.

— Meggondoltad, amit teszel? Mi itt elvonulva a világtól, magunknak élünk. Miért akarsz innen kiragadni? Elfelejtettél mindent? Tudnod kell, hogy vagy önbecsülésedről, vagy feleségedről kell lemondanod.

— Atyám, ne győzdörj. Eleget küzdöttem magammal. Nagyon szeretem őt. Akarok neki megbocsátani, meg kell neki bocsátanom. Atyám, könyörgöm, add nekem ismét leányodat.

Meghatva válaszolta a doktor.

— Vedd hát, vidd magaddal, ha őszintén meg tudtál neki bocsátani.

E pillanatban felnyílt a szoba ajtaja és belépett, vagyis inkább bevánszorgott azon Kamilla.

— Kamilla! — kiáltott fel Louis szenvedélyesen. A nő odavánszorgott férjéhez és keblére omlott.

— Mindent hallottam. Láttalak jönni. A mellékszobában voltam. Bocsáss meg. Engedd, hogy melletted maradhassak. Oly borzasztóan szenvedtem.

Louis gyöngéden átölelte nejét.

— Velem fogsz maradni, mert nagyon szeretlek.

Forró cséket nyomott remegő neje sápadt ajkára. A nő megfogta kezét és szótlanul vezette a mellékszobába.

A férje tekintete először is a szoba közepén álló bölcsőre esett. Neje a bölcsőhöz vezette, amelynek puha párnáin egy halvány, vézna csecsemő szendergett.

mint René. El vagy határozva, ennek a két utnak valamelyikét követni?

— Nem — felelé Louis tompán.

— Akkor tehát engedned kell. Most még minden a lehető legkedvezőbben áll. De ha soká habozol, megváltozhatik a dolog. Még senki sem tudja, mi történt közted és nőd között. Kamilla távozásod után rögtön elhagyta atyjával Tonneinst és elrejtőztek ketten egy kis falusi jószágban.

— Hogyan — kiáltá Louis felugorva helyéről — te tudod, hol van? Honnan tudod?

— Az mellékes, elég, hogy tudom. Egyébiránt nem látom be, miért nem mondhatnám meg neked. Kamilla két izben is irt nekem, de én helyesebbnek tartottam, hogy ne válaszoljak leveleire, a míg a jelenlegi krízis valami megoldást nem nyer.

— Kamilla él? Beteg? Boldogtalan?

— Ebből látszik, mennyire szereted. Csak azt kérde, ha él-e és egészséges. De nem kérdezősködj az egyetlen felől, ami érzelmeidet megsértené, a gyermek felől. Louis mélyen sóhajtott. Róbert folytatá:

— Igen, a gyermek. Mielőtt valamire határozod magad, ezzel a ponttal teljesen tisztába kell jönnöd. Mert a gyermek már itt van.

Kamilla néhány hét óta anya. Nem beteg, de nagyon bágyadtnak érzi magát. Nos hát, mit fogsz tenni?

— Mondd te meg, mit tegyek — felelé Louis csüggedten — én nem vagyok képes határozni.

— Én mordjam meg? Azt nem tehetem. Magadra hagylak holnapig. Gondolkozzál és dönts el magad sör-

a folytonos esőzések elválasztották az alatta levő körétegtől. A falu lakosai azonnal értesítették a közeli Baróges város polgármesterét aki személyesen Viellába ment és miután konstata a veszedelmet, szonnal egy szakasz hidaszt és utaszt rendelt Viellába, de a lakosok nem nagyon biznak az óvintézkedésekben, legnagyobb részük már odahagyta a falut.

— (A pécsi székesegyház órakészítője.) Thurn Emil vizsgázott chronométer műórás, ékszerész és látszerész üzlete a legjobb bevásárlási források egyike a szakmájába vágó cikkekben. Raktáron tart arany és ezüst zsebórákat, bécsi ingaórákat, minden nemű látszerészeti tárgyakat, szemüvegek, orrszorítókat, hő, légsúly, szesz- és tejmérőket. Ékszerek, arany és ezüst tárgyak nagy választékban. Régi törött arany és ezüst tárgyakat a legmagasabb áron vásárol, vagy becsereél. Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

Művészet, irodalom.

○ Nincsen magyar folyóirat, a mely aránylag rövid idő alatt olyan közkezdveltségre tett volna szert, mint a Rudnay Győző szerkesztésében megjelenő Művészvilág. Természetes pedig a közönségnek ez a pártfogása azért mert a Művészvilág az egyetlen hetilap, a mely hetenkint változó művészi címlappal és gyönyörű színes illusztrációkkal tarkítva jelenik meg. A szellemi része is oly gazdag oly változatos, hogy kiállja a versenyt a legkiválóbb külföldi lapokkal is. Az e heti számba vezércikket Martos Ferenc irt a színházi ügyeknek a belügyminiszteriumból a kultuszminiszteri-

umba való áthelyezéséről. Bársony Istvánnak »Az engesztelhetetlen« című bájos novellája, Osvát Ernőnek »Örvény« című elbeszélése, Auguste Germainnek »Az irodafőnök« című szellemes dialogja, mind nagy gyönyörűséget fognak szerezni az olvasóknak. A poéták közül Balla Miklóst és Révész Tivadart szólaltatja meg e héten a Művészvilág. Fridrik Imre dr. »A női szépség a művészetekben« címmel irt ebbe a számba érdekes cikket. A Művészvilág e héten kezdte meg Schnitzler kiváló bécsi író »Élettársak« című kitűnő színművének a közlését. Az aktualitások rovata alatt is mindig érdekes és kimerítő.

A Művészvilág e heti címlapját Cserna Münchenben élő magyar festőművész rajzolta; belső illusztrációi Kánn Teréz, Józsa Károly stb művészetét dicsérik.

A Művészvilág ujonnan belépő előfizetői ajándékképen kapják a diszes és tartalmas karácsonyi albumot. Előfizetési ára: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Podmanicky-utca 1. szám.)

○ Az országos színészegyesületből. Az országos színészegyesület tanácsa tegnap délután Budapestem tartott ülésében kimondta, hogy a színtársulatok tagjai estélyeken csak akkor léphetnek fel, ha az estélyek rendezőse a színészegyesület javára minden ily fellépés után 10—10 koronát fizet. Az ülésen köszönettel vették, hogy Tiszay Dező színigazgató a színházban rendezett bohém-estély jövedelméből

260 koronát küldött a a színészegyesület nyugdíjalapja javára.

○ Magyar Kritika. Ezen Benedek Elek szerkesztésében megjelenő kritika hazánkban az egyedüli folyóirat. Vezércikkeiben rendszeren fontos irodalmi vagy művészeti eseményekkel foglalkozik. Cikkeit jónévű írók és tudósok írják. Előfizetési ára egész évre 10 korona, mely a kiadóhivatalba (Budapest, VI. Szondy-utca 94.) küldendő. Most jelent meg a harmadik évfolyam 11-ik száma érdekes tartalommal.

Törvénykezés.

§ Megszűnt csőd. A kaposvári kir. törvénytörvénysek, mint csődbíróság ma közhirre teszi, hogy a Pollák Adolf szigetvári lakos kékfestő ellen 1900. évi január 1-én nyitott csőd a hitelezők és közadósok között létrejött egyezség folytán megszünttetett.

§ A kistótfalui bíró. Vékony dongáju, törődött emberke Balogh János bíró uram, de azért keményen ráncba szedi Kistótfalu községét a harsányi hegy alatt, Baranyában. Rettegik is bírói pálcáját s nagy erélye miatt van annyi haragosa, mint a fűszál. Elleségei azon fondorkodnak, hogy mint foszthatnák meg hivatalától s épen kapóra jött nekik tavaly, mikor a fél falu, élén a bíróval, kint volt közmunkára, töltést csinálni. Javában folyt a munka s egy dél tájban elöccammogott Német Lajos is, hogy munkába álljon. Észrevette a délben érkezőt Balogh uram s ugyancsak leszedte róla a keresztvizet. A bíró ellenségei

sodat. Gondold meg, hogy szeretitek egymást és azt is, hogy Kamilla borzasztóan megszenvedett bűnéért.

— Tehát azt véled, hogy menjek vissza hozzá?

— Azt te határozd el. Tisztában kell lenned az iránt is, hogy ez a lépés a szigorú társadalmi erkölcs szempontjából engedelményt, gyengeséget jelent.

— Hát gyávaság az, ha megbocsátunk? — tört ki a férj.

— Hadd ezeket a nagyhangú frázisokat. Ha nem szeretnéd Kamillát, ha nem bánkódnál és vágnál úgy utána, akkor a keresztényi szeretet magasztos példája volna, ha neki megbocsátanál. De ebben az esetben a saját boldogságod van kérdésben, a saját sóvárgásod, a mely kielégítésre talál a megbocsátás által. Nagyobb áldozat volna az részéről, ha nem bocsátanál meg. Az ilyen engedmények az életben okvetlenül szükségesek, ha jó szántunkból nem adjuk rá magunkat, akkor szakítanunk kell az élettel. A földolog, hogy tudjuk mindig, miért tesszük meg az ilyen engedményeket és hogy teljes tudattal tegyük meg. A viszontlátásra!

Ezzel megölelte barátját és távozni készült. Louis azonban megragadta karját:

— Csak még egy szót. Mit tennél te helyemben a te hajthatatlan jellemeddel?

— Hozzá sietnék — felelé Róbert.

V.

Elvonulva a világtól, falusi magányban élt Jaufré Kamillával. A fiatal asszony, miután egy fiugyermeknek

adott életet, megtörve testben és lélekben, vonszolta fiatal életét, nem gondolva többé saját husz éves ifjú életére, csupán anyai kötelességére.

A doktor is higgadtan gondolkodott már. Belátta, hogy leánya hibázott ugyan, de anélkül, hogy annak tudatában lett volna.

Miután Kamilla több ízben hiába kereste fel levelel férje barátját, feladta már a reményt, hogy Louist valaha viszontlássa. Egy napon kocsi robogott be a marétság udvarába és ebből Róbert szállt ki. Utána Louis.

A két férfi egyenesen a doktort kereste fel.

Jaufret annyira meglepte ez a nem várt látogatás, hogy köszöntésüket fogadni is elfelejtette.

Róbert szólalt meg először:

— Bocsásson meg, kolléga ur, hogy magányába hatoltunk. Azt hiszem, tudni fogja, mi vezethetett bennünket ide.

— Nem, felelé a doktor fejét rázva — nem sejtem. Ha Louis beszélni óhajtott velem, az megtörténhetett volna máshol is.

Louis szólan akart valamit, de hangja megtagadta a szelgálatot.

Csupán az az egy gondolat töltötte el, hogy Kamilla itt van, ebben a házban. Minden pillanatban beléphetett.

— Louis azért jött ide — folytatá Róbert kerületés nélkül — mert jogavan hozzá. Azért jött, hogy feleségét magával vigye. Amint látja, a helyzet tökéletesen világos.

Jaufre hosszasan tekintett vejére, aztán kérdé:

— Igaz volna ez valóban?

erre összedugták fejeiket s feljelentették az erélyes bírót a pécsi kir. törvényszéknél, hogy szidta a törvényt, meg a királyt, mint a bokrot. Német Lajos, a főpanaszos, a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy ő semmi terhelőt sem tud a bíróra mondani, mire a haragosok egy siklósi zugirászsal a budapesti törvényszékhez instanciát irattak, hogy ők a király hí magyarjai kiszolgált katonák. Hallották a bíró kifakadásait s vétenének a hadseregnél letett hűség esküjök ellen, ha nem tiltakoznának amiatt, hogy a felségsértő bíró szárazon elvigye. De egyuttal vádat emelnek Német Lajos ellen is, aki úgy látszik a bíróval egy huron pendül, mert meg van vásárolva. Kéri tehát, hogy a törvényszék, mint a bíró cinkostársát, Németet is büntesse meg. A budapesti törvényszék tegnap foglalkozott a királysértő közsegi bíró bűnygyével, a ki tagadta a terhére rótt cselekményt, még a tanu gyanánt kihallgatott hí magyarok minden szavából kiritt az az ádáz gyűlölet, mivel a bíró iránt viseltetnek.

A bizonyítási eljárás és a perbeszéd megkérdezése után az elnök megkérdezte a bevádolt bírót, hogy van-e még valami mondanivalója, a mit mentésére fel akar hozni.

— Igenis van, felelte a vádlott. Ha oly ellensége lennék királyomnak, mint azt a tanu mondják, úgy nem gyűjtöttem volna a királyné emlékszóbra javára kis községemben, mely csak hatvanhat házból áll, többet, mint akarná városi bíró.

A törvényszék Balogh Jánost fölmentette a királysértés vádjára alól.

§ Gondnokság alá helyezés. A szekárdi kir. tsvzek közhírré teszi, hogy ifju *Biró József* tengődi lakos gondnokság alá helyeztetett.

§ Takarítás közben. Petróci Mari pécsi lakos Előd Ármin postatisznél bejáróné volt s 1899. évi november hóban takarítás közben elemelt egy gyűrűt, egy női aranyórát arany láncsal és egy pár fülbevalót a káros állítása szerint 150 frt értékben. Az ékszereket elzalogosította s kifizette részben házbérét, részben pedig a vele ágyasságban élő Marics Józseffel felélte. A káros természetesen feljelentette az esetet. Ugy a nyomozás, mint a mai főtárgyalás alkalmával vádlottak beismerték a rajuk rótt cselekményt. A kir. törvényszék Petróci Marit lopás vétségében, Marics Józsefet pedig ebben való orgazdaságban mondta ki bűnösnek s ehhez képest Petróci Marit két havi, Marics Józsefet pedig egy havi fogházra és mindegyiket külön-külön egy évi hivatalvesztésre ítélte, miben úgy az ügyész, mint a vádlottak meggyugodtak.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1900. március 8-án.

Kubelik Jan hangversenye.

Műsor:

1. Paganini »D-dur hangverseny; előadja Kubelik Jan.
  2. a) »Lully« 1864-ből Prispaisból,
b) »Arue« angol dal a XVI századból, Merilytől éneklő Lichtenstein Dóra urhölgy.
  3. Vieniawsky »Faust« fantassie, előadja Kubelik Jan.
  4. a) »Kérelem« dal Aggházitól,
b) »Megfoghatalan« dal Schumantól; éneklő Lichtenstein Dóra.
  - c) Les perlet »D'or« dal Thometól, éneklő Lichtenstein Dóra.
  5. a) Partini »Ördögtrillák«
b) Schumann »Átomképek« előadja Kubelik Jan.
- Az egyes számokat Sváb Lajos zongoraművész kíséri.

Holnapután, pénteken 1900. márc. 9-én

Bajor Riza, a kolozsvári »nemzeti színház« tagjának bucsufellépte

Az idegen nő.

Színmű.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1900. március 7. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 62.9 (emelkedő.)

Hőmérsék = 2.2 °C.

> maximuma: 4.0 °C

> minimuma: 2.7 °C.

Párányomás: 3.1 mm.

Relatív nedvesség: 79

Felhőzet: 7° Alto—Cum. N. W.

Szélirány s erő: N. E. 1.

Csapadék 24 órai: 0. —

Hőnyomok.

Hőemelkedés várható változó felhőzettel.

Dr. Czifra

Tanúgy.

(Ajándék és protekció. Érdekes rendelet érkezett a napokban az állami, közsegi és magánjellegű elemi iskolák tanítótestületéhez, melyet a vallás közoktatásügyi miniszter juttat el a tanfelügyelők útján. Szól pedig az a protekciót szerző ajándékokról, melyekkel a tanítványok a tanítóknak és tanítónőknek névnap vagy más alkalmakkor kedveskednek. Ezen az ilyen kedélyes állapotoknak vége szakad, mert ilyen célokra gyűjteni és az ajándékokat elfogadni tilos. Az érdemet elnyomta addig az ajándék s igen helyes intézkedés ez, mely az erkölcsi tekintetben is hátrányos kényszer ajándékozásokat megszünteti. S vége lesz annak is, hogy a rossz tanuló édes apja apró ajándékokat küldözgeszen a tanítónak, szólván ekként: „Helyettem kis virág . . .“

Közgazdaság.

□ Méhészek és gazdák figyelmébe!

Az »Országos Méhészeti Egyesület« az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Ingyen tehát minden díjazás vagy provisió nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeiket (a mult 1899. évben közel 1000 métermázsa eladását közvetítette); jó és igen olcsó méhkaptárakat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindentéle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanácssal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakközlönyét ingyen és bérmentve megküldi. Mindezt az egyesületi tagok csupán évi 4 korona tagsági díjat fizetnek. Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez, Budapest, IX., »Köztelek« címzendők.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 7-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén az elnök Molnár Jenő szentesi képviselőt végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

A kereskedelmi tárca költségvetésének folytatóság tárgyalásához elsőnek Kálmán Károly néppárti képviselő mondott beszédet.

Utána Láng Lajos beszélt, fejtegetve a közös vámterület hasznát, mert iparunk fejlődésének alapja mezőgazdaságunk megvédése, s mi csak közös vámterületen lehetséges. (?) Nagy baj, ha középosztályunk, amely hivatva van az egységes nemzeti államot fenntartani, nem tud közösen érezni a kereskedővel és iparossal. Ausztria bomlásával szemben nekünk össze kell tartanunk. (Éljenezs.)

Benyovszky Sándor gróf követeli, hogy a hadsereg magyar csapatainak való összes

cikkeket Magyarországból szerezze be a hadügyi kormányzat.

Fidat Miklós báró nagy szocialista beszédet mondott, melyben választói jogot követel a munkások számára.

Utána még Heltai Ferenc és Bessenyei Ferenc beszéltek a költségvetés mellett.

TÁVIRATOK.

— A prezuntív trónörökös Rómában. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Rómából jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg inkognitóban ott tartózkodik. A pápához akar menni kihallgatásra házassága ügyében.

— Ugron zabszállítása. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ugron Gábor ma elhozta a képviselőházba szerződéseit, a melyekkel a hadügyi kincstárnak zabtermését eladta. Ezekből a szerződésekből kitűnik, hogy ő ugyanakkor 5 frt 80 krért vállalt zabszállítást, mikor a pozsonyi mezőgazdasági egyesület 6 frt 12 krért és Nemess gróf 6 frt 22 krért vállaltak el ily szállításokat.

— Bánffy választási kasszája. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A bécsi »Vaterland« ma közli azt a helyreigazítást, a melyet Bánffy báró segédei az osztrák sajtótörvény 19. §-ára hivatkozva közöltetni kívántak.

Gajary Ödön kijelentette, hogy nyomról nyomra megy, míg meg nem találja a Vaterland cikkének szerzőjét.

A Vaterland cikkét az Ugronisták, a néppárt és a volt nemzetipártiak a parlamentben is szóba fogják hozni. Hír szerint Rakovszky István fogja kérdezni, hogy mi van a magyar választási célokra gyűjtött külföldi pénzek ügyében.

— Párbaj Holló és Dienes között. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Holló Lajos országgyűlési képviselő és Dienes Márton, az Egyetértés szerkesztője között hírlapi polemikából kifolyólag ma délután kardpárbaj lesz. Holló segédei Beihlen Balint és Ivánka Oszkó, Dienes pedig Olay Lajost és Komjáthy Bélát kérte fel segédekül.

— Öngyilkos tanár. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Gerő Viktor, budapesti V. kerületi főreáliskolai tanár, ma a London szállodában föbelötte magát. Haldokolva szállították a Rókus-kórházba. Tettének okául nagyfokú idegességét emlegetik.

Szerkesztői üzenet.

Makár-utcai. Az előtt a ház előtt nem udvarolnak már esténkiat a bakák a pinceablakokból felnéző dézsahölgyeknek. Mert a rendőrség intézkedésére a házigazda vastag és átlátszatlan függönyöket rakatott a pinceablakokra s így vége lett az azok előtt esténkiat már megszokottá vált szerelmi idillnek.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő
berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenállók,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.